

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО РОЗРОБКИ КЛАСИФІКАТОРІВ
ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ ТАРИФІВ НА ЗДІЙСНЕННЯ
ДЕРЖАВНОГО НАГЛЯДУ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ
РАДІОЧАСТОТНОГО РЕСУРСУ УКРАЇНИ**

На основі аналізу нормативно-правової бази, міжнародних та вітчизняних науково-методологічних підходів до розробки класифікацій, обґрунтовано принципи побудови та розроблено Класифікатор робіт (послуг) та Класифікатор експлуатаційних витрат для визначення розмірів собівартості у тарифах на роботи (послуги) зі здійснення державного нагляду за використанням радіочастотного ресурсу України

Постановка проблеми та аналіз основних публікацій. З розвитком та поширенням сучасних технологій надання телекомунікаційних послуг, радіочастотний ресурс (РЧР) України набуває все більшого економічного значення для формування та поповнення бюджету країни. Збереження темпів зростання більшою мірою залежить від ефективності діяльності зі здійснення державного нагляду за використанням РЧР, та має забезпечуватися обґрунтованою тарифною політикою держави з надання робіт (послуг) ДП «Український державний центр радіочастот» (УДЦР), як установи, уповноваженої здійснювати державний нагляд за використанням РЧР країни, діяльність якої відноситься до процесу надання адміністративних послуг державних органів влади.

Головними проблемами методологічного забезпечення тарифоутворення (ціноутворення) на адміністративні послуги є: прозоре визначення розмірів та обсягів витрат, прогнозування обсягів робіт (послуг), формування планової собівартості на основі роздільного обліку витрат, запобігання перехресного субсидіювання неефективних бізнес-процесів, сприяння підвищенню рентабельності роботи державного підприємства із одночасним збереженням відповідності рівня тарифів економічній доцільності.

Вирішення зазначених проблем, насамперед, полягає у створенні науково-обґрунтованих методичних засад та розробка системи класифікаторів, що будуватимуть бази вихідних даних для розрахунку тарифів на роботи (послуги) УДЦР.

Проблематика ціноутворення, а також визначення особливостей здійснення тарифоутворення на послуги з державного нагляду за використанням РЧР досліджено та висвітлено у низці монографій та нормативно-правових актів [1–8]. Питанням загальної теорії класифікації присвячено публікації дослідників: Д. Джевонса, І.І. Жегалкіна, Г. Райхенбаха, В. Квайна, Г. Лейбніца, С. Лешневського, О.Л. Субботіна, В.В. Омельченко. Однак, дані підходи та рекомендації потребують удосконалення та адаптації до техніко-економічних особливостей надання адміністративних послуг державним підприємством, які формують наступні вимоги:

- забезпечення гнучкості та оперативності внесення змін та доповнень до тарифів УДЦР;
- покриття витрат УДЦР на виконання робіт, пов'язаних з користуванням радіочастотним ресурсом, моніторингом (випробування та вимірювання параметрів) телекомунікаційних мереж, підготовкою висновків щодо виділення номерного ресурсу;
- забезпечення рентабельності виробничої діяльності УДЦР;
- призначення радіоелектронних засобів і випромінювальних пристроїв;
- типи радіоелектронних засобів і випромінювальних пристроїв;
- технічні параметрів випромінювання (висота підвісу антени, потужність передавача тощо);

– регіональні особливості розміщення радіоелектронних засобів і випромінювальних пристроїв тощо.

Метою дослідження є формування науково-методологічних засад побудови класифікації джерел вихідних даних для розрахунку тарифоутворюючих елементів з визначення планової собівартості робіт (послуг) УДЦР.

Виклад основного матеріалу. Вимоги [1] та проведені дослідження обумовили необхідність розробки: Класифікатора робіт (послуг) та Класифікатора експлуатаційних витрат УДЦР. Першим кроком на цьому етапі стало визначення теоретико-методологічних засад впровадження класифікацій (класифікаторів), як засобу кількісного та якісного визначення обсягів елементів витрат, що формують собівартість робіт (послуг) УДЦР.

Закон класифікації – найважливіший універсальний діалектичний метод, який подається як базовий закон теорії пізнання [9, с. 20]. Класифікація є універсальною формою подання та систематизації об'єктів та явищ і основою теорії пізнання реальної дійсності. Методологія класифікації як вчення про структури відповідає трирівневій ієрархії наукового знання і має філософський, системологічний (загальнонауковий) та конкретно-науковий (спеціальний) рівні [9, с. 10].

Ознаками відмінності класифікації (класифікаторів) від опису є:

- множини визначених груп подібних об'єктів;
- ознаки, за якими об'єкти об'єднуються в групи;
- принципи, відповідно до яких всі групи з'єднуються, організовуються в єдину систему.

Згідно з матеріалами Державної служби статистики в національному законодавстві розрізняють поняття "класифікація" та "класифікатор". У цьому контексті класифікатор – це документ, в якому відповідно до прийнятих ознак класифікації та методів кодування об'єкти класифікації розподілені на угруповання і цим угрупованням та об'єктам класифікації надано коди (ДСТУ 1.0:2003 Національна стандартизація. Основні положення). Класифікація – це розподілення множини об'єктів на підмножини на підставі їх схожості чи несхожості (ДСТУ 1.10:2005 Національна стандартизація. Правила розроблення, побудови, викладання, оформлення, ведення національних класифікаторів) [12, 13]. Найголовнішими елементами класифікації є основа, класифікаційний об'єкт, класифікаційний елемент, класифікаційні групи та загальний принцип класифікування.

Проблема впровадження класифікацій в діяльність УДЦР обумовила необхідність обов'язкового врахування державного статусу тарифів, тобто, принципи класифікації мають відповідати принципам національної та державної класифікації в аналогічних видах діяльності, настільки, наскільки це можна забезпечити. Для цього було проаналізовано принципи формування міжнародних та всіх національних (державних) класифікацій (класифікаторів), які призначені для групування та систематизації інформації про поняття, об'єкти, явища, а також галузеві класифікатори – реєстри [16]: реєстр операторів, провайдерів телекомунікацій України, ліцензійний реєстр, реєстр частотних присвоєнь, перелік діючих дозволів на використання номерного ресурсу. В таблиці 1 вибірково подано результати по декількох класифікаторах (класифікаціях).

Аналіз державних класифікацій (класифікаторів)

Найменування класифікатора	Сфера застосування та об'єкт класифікації
Державний класифікатор продукції та послуг (ДКПП)	<p>ДКПП призначений вирішувати такі основні завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – облік продукції та послуг у межах робіт відповідно до державної статистики; – складання міжгалузевого балансу виробництва й розподілу продукції та послуг відповідно до системи національних рахунків; – забезпечення функціонування системи оподаткування суб'єктів господарювання; – узгодження національних статистичних даних з даними країн Європейського Союзу тощо. <p>ДКПП може бути основою для галузевих класифікацій (класифікаторів) продукції/послуг. Об'єкт класифікації в ДКПП – продукція та послуги, які є результатом економічної діяльності.</p>
Класифікація зовнішньоекономічних послуг (КПЗЕП)	<p>КЗЕП – це технічний інструмент для впорядкування статистичної інформації щодо експорту-імпорту послуг для зовнішньоторговельного та платіжного балансів України. КЗЕП містить види послуг, які використовують у звітності, системі обліку та статистиці експорту-імпорту послуг. Об'єкт КЗЕП – послуги у зовнішньоекономічній діяльності</p>
Державний класифікатор будівель та споруд (ДК БС)	<p>ДК БС забезпечує умови для вирішення таких завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> – виконання комплексу облікових функцій щодо будівельної діяльності в рамках робіт з державної статистики, включаючи статистику цін на будівельну продукцію; – проведення робіт із перепису, оцінки та переоцінки вартості і стану будівель та споруд; – зіставлення національних статистичних даних щодо продукції будівництва з даними Статистичної комісії Європейського Союзу (Євростату) та ООН; – проведення соціологічних досліджень із питань будівництва і забезпечення житлом населення України; – прогнозування інвестицій в економіку України
Класифікація видів економічної діяльності (ДК КВЕД)	<p>ДК КВЕД 009:2010 визначає та кодує основні та другорядні види економічної діяльності суб'єктів та забезпечує:</p> <ul style="list-style-type: none"> – статистичний облік підприємств і організацій за видами економічної діяльності – проведення державних статистичних спостережень економічної діяльності й аналізу статистичної інформації на макрорівні – зіставлення національної статистичної інформації з міжнародною через застосування єдиної статистичної термінології, статистичних одиниць і принципів визначення та змінення видів економічної діяльності підприємств і організацій
Економічна класифікація видатків бюджету (КЕКВ)	<p>Економічна класифікація видатків бюджету призначена для чіткого розмежування видатків бюджетних установ та одержувачів бюджетних коштів за економічними характеристиками операцій, які здійснюються відповідно до функцій держави та місцевого самоврядування. КЕКВ забезпечує єдиний підхід до всіх учасників бюджетного процесу з точки зору виконання бюджету</p>
Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України (КОАТУУ)	<p>КОАТУУ складається з кодів та назв усіх адміністративно-територіальних об'єктів України, які згруповані за ознаками територіальної спільності, історичних, економічних, географічних, етнічних і культурних особливостей. Уся множина об'єктів класифікації розподілена за територіальною ознакою та адміністративною підпорядкованістю на чотири рівні ієрархічної класифікації. До кожного рівня класифікації входять об'єкти, що підпорядковані об'єктам попереднього рівня. КОАТУУ призначений для забезпечення достовірності, зіставності, цілісності та автоматизованої обробки інформації у територіальному розрізі по об'єктах: області, райони, міста, райони у містах, селища міського типу, сільради, селища, села.</p>

* систематизоване автором на підставі [11, 15]

Аналіз державних класифікацій (класифікаторів) поданий у табл. 1 довів, що у вітчизняній статистичній науці класифікатори та класифікації (або номенклатури) розрізняють залежно від того, що класифікується: об'єкт чи явище. Класифікатором є систематизований закодований перелік об'єктів, наприклад, послуг, витрат, адміністративно-територіальних одиниць, суб'єктів тощо. Класифікацією є систематизований закодований перелік явищ, наприклад, видів економічної діяльності. Крім того, в національній статистичній практиці документ, який використовується для групування та кодування інформації про об'єкти та явища, може бути як класифікатором, так і класифікацією. Типологія статистичних класифікацій залежить від: сфери їх застосування, предметної області, ступеню гармонізації, рівня розповсюдження тощо.

Детальніший аналіз класифікаторів довів, що найголовнішими елементами класифікації є основа, класифікаційний об'єкт, класифікаційний елемент, класифікаційні групи та загальний принцип класифікування. Основа є найголовнішим елементом класифікації, за якою відбувається розподіл за класифікаційними групами. Основою може бути головна ознака об'єкта або сукупність ознак, які, до речі, також можна класифікувати. Серед всієї множини об'єктів та їх властивостей можна виділити певні ознаки, притаманні всім об'єктам, їх можна назвати загальними, чи постійними, ознаками. Також існують ознаки, які відрізняють один об'єкт від іншого, але всі вони притаманні більшості, такі ознаки можна назвати індивідуальними. І, нарешті, виділяються ознаки, притаманні окремим об'єктам, яких немає у більшості, так звані специфічні.

Згідно обраного алгоритму, розроблювані класифікатори мають охоплювати такі сфери діяльності УДЦР як:

- організація техніко-технологічного процесу надання робіт (послуг) – визначення бізнес-процесів з надання робіт (послуг), які виконуються у дольовій участі усіма структурними підрозділами УДЦР в розрізі центрального апарату управління (Центр) та його регіональних філій;
- організація фінансового та бухгалтерського обліку процесу надання робіт (послуг)
- визначення видів витрат відповідно до бізнес-процесів та драйверів витрат, які обумовлюють розміри (обсяги) витрат УДЦР по кожній роботі (послузі) окремо.

Для забезпечення узгодженості класифікаторів із міжнародними та національними принципами класифікацій, з одного боку, та врахування особливостей функціонування УДЦР, при розробці класифікаторів було визначено: принципи побудови, структуру, об'єкти та сфери застосування із групуванням на відповідність сферам діяльності УДЦР.

З метою вірного відображення процесів виконання робіт (надання послуг) УДЦР в процесі роботи було проаналізовано техніко-технічні та методологічні документи, в т.ч., для службового користування: положення про радіочастотний моніторинг; порядки виконання робіт з виявлення та усунення дії джерел радіозавад, виконання робіт з технічного радіоконтролю параметрів випромінювання РЕЗ (ВП), взаємодії підрозділів щодо розвитку системи технічного радіоконтролю; методики інструментального оцінювання, вибору місця контролю випромінювання, проведення технічного радіоконтролю тощо.

На підставі вищевикладеного було визначено наступні ознаки групування робіт (послуг) для розробки Класифікатора робіт (послуг) УДЦР.

За часом виникнення та тривалістю:

- разові;
- постійні (моніторинг).

За технологіями:

- короткохвильовий, ультракороткохвильовий, транкінговий, пейджинговий радіозв'язок;
- радіозв'язок берегових та суднових станцій; цифровий стільниковий радіозв'язок; радіозв'язок передавання даних, цифрова безпроводна телефонія мереж радіозв'язку в системі з фіксованим абонентським радіодоступом стандарту DECT, радіоподовжувачі абонентських телефонних ліній;

- мультимедійний, мультисервісний, широкосмуговий радіодоступ;
- радіорелейний зв'язок; багатоканальне наземне телерадіомовлення; радіолокація, радіонавігація, супутниковий радіозв'язок, телеметрія та телеуправління супутникових мереж; звукове та телевізійне мовлення; радіотелеметрія та радіодистанційне керування, радіотелеметрія охоронних і пожежних систем, телеметрія та радіодистанційне керування; випромінювальні пристрої;
- інші радіотехнології.

За специфічними технологічними характеристиками:

- потужність передавача, висота підвісу антени, діапазон частот, технологія супутникового зв'язку, кількість земних станцій у супутниковій мережі;
- відстань до об'єкта виконання робіт;
- кількість номерів номерного ресурсу, кількість абонентів;
- місце розташування технічного майданчику.

За процесом надання:

- документальні: розгляд заяв, оформлення висновків, у т. ч. виділення номерного ресурсу, оформлення дозволів, у т. ч. на експлуатацію радіоелектронних засобів (РЕЗ), на ввезення РЕЗ, міжнародна координація параметрів радіочастотних присвоєнь, оформлення та подача документів на реєстрацію (нотифікацію) параметрів радіочастотних присвоєнь або судна в Міжнародному союзі електрозв'язку, призначення сигналів розпізнавання (позивних, номерів вибіркового виклику, ідентифікаторів морської рухомої служби) береговим та судновим радіостанціям, призначення спеціального та вкороченого позивного сигналу служби аматорського радіозв'язку, аматорського супутникового радіозв'язку та оформлення відповідного дозволу, надання довідкових матеріалів тощо;
- вимірювальні: розрахунок електромагнітної сумісності РЕЗ, підбір радіочастоти, проведення первинного технічного контролю РЕЗ та випромінювальних пристроїв (ВП) на місці експлуатації, вимірювання параметрів РЕЗ та ВП на місці експлуатації, визначення можливості застосування РЕЗ та ВП, участь у роботі комісій під час проведення натурних випробувань РЕЗ, радіочастотний моніторинг та забезпечення електромагнітної сумісності РЕЗ тощо.

Таким чином, принципи побудови та структура Класифікаторів робіт (послуг) УДЦР було згруповано у таблицях 2 та 3.

Таблиця 2

Принципи побудови Класифікатора робіт (послуг) УДЦР

Нумерація	Найменування об'єкта класифікації	Ознаки групування
I-V	Клас робіт (послуг)	Час виникнення та тривалість
X.	Вид робіт (послуг)	Технологія
X.X.	Підвид робіт (послуг)	Процес надання
X.X.X-X.X.X.X	Деталізований підвид робіт (послуг)	Специфічні технологічні характеристики

Слід зауважити, що в процесі розробки Класифікатора робіт (послуг) УДЦР було враховано доповнення та коригування переліку, відповідно до [1], а також – необхідність впровадження додаткових видів робіт (послуг) УДЦР.

Розробка Класифікатора робіт (послуг) дозволила пов'язати розроблені автором технологічні карти для структурних підрозділів виробничого, загальновиробничого та адміністративного призначення з наданням кожного деталізованого підвиду, виду та групи робіт (послуг) відповідних класів у розрізі діяльності Центру та Філій та сформувати єдиний ланцюг організації діяльності державного підприємства з організації державного нагляду за використанням радіочастотного ресурсу країни.

Таблиця 3

Структура Класифікатора робіт (послуг) УДЦР

Клас робіт (послуг): Разові	Кількість		
	Видів робіт (послуг)	Підвидів робіт (послуг)	Деталізованих підвидів робіт (послуг)
Група I: Роботи (послуги), пов'язані з розглядом заявочних документів, присвоєнням радіочастот, призначенням позивних сигналів, підготовкою висновків, оформленням дозволів, проведення первинного технічного контролю РЕЗ та ВП на місці їх експлуатації	20	77	18
Група III: Роботи (послуги), пов'язані з підготовкою та оформленням дозволу на ввезення та дозволу на експлуатацію РЕЗ (ВП) на обумовлений термін в Україні іноземними користувачами	1	11	3
Група IV: Роботи (послуги), пов'язані з підготовкою висновків щодо виділення номерного ресурсу	7	6	0
Клас робіт (послуг): Моніторингові			
Група II: Роботи (послуги), пов'язані з радіочастотним моніторингом та забезпеченням ЕМС РЕЗ	19	44	11
Група V: Роботи (послуги), пов'язані з вимірювання параметрів телекомунікаційних мереж	6	28	51
Всього: 5 груп	53	166	83

Результати такого поєднання подано у таблиці 4.

Таблиця 4

Зв'язок процесу виконання робіт (надання послуг) зі структурою виконавців відповідно до розроблених Технологічних карт

Класифікатор робіт (послуг) Центру та Філій УДЦР			Найменування задіяних у виконанні робіт (наданні послуг) структурних підрозділів Центру та Філій УДЦР		
			Підрозділи виробничого процесу	Підрозділи загально-виробничого процесу	Підрозділи адміністративного процесу
Клас робіт (послуг): Разові					
Види робіт (послуг) X.	Підвиди робіт (послуг) X.X	Деталізовані підвиди робіт (послуг) X.X.X. та/або X.X.X.X	+	+	+
Клас робіт (послуг): Моніторингові					
Види робіт (послуг) X.	Підвиди робіт (послуг) X.X	Деталізовані підвиди робіт (послуг) X.X.X. та/або X.X.X.X	+	+	+

Наступним кроком розробки елементів, що формують розрахунок планової собівартості послуг стала розробка Класифікатора експлуатаційних витрат УДЦР.

Для розробки Класифікатора було проведено ґрунтовний аналіз документів, регламентуючих організацію фінансового та бухгалтерського обліку, нормативно-правове забезпечення діяльності, організаційно-технічні методики та правила виконання робіт (надання послуг) УДЦР за 3 роки: діюча редакція тарифів на роботи (послуги) УДЦР; організаційна структура управління УДЦР; положення про підрозділи (управління, відділи, філії) УДЦР; штатні розписи Центру та філій; обсяг надходження доходів УДЦР у розрізі статей Тарифів; положення про облікову політику УДЦР; баланс та звіт про фінансовий результат; фінансовий план; розшифрування витрат у розрізі статей та елементів; ставки податків та зборів; діючі калькуляції на роботи (послуги).

На підставі цих даних можна стверджувати, що здійснення фінансового та бухгалтерського обліку в УДЦР, а також його документальне забезпечення повністю відповідає стандартам та вимогам вітчизняного законодавства до діяльності державних підприємств. Однак, звітність УДЦР не формує достатню кількість вихідних даних для вірного розрахунку собівартості в розрізі видів робіт (послуг) УДЦР в частині:

- урахування розподілу функцій та повноважень всередині Центру і його філій;
- визначення обсягів планових експлуатаційних витрат у прив'язці до технологічних бізнес–процесів, що реалізуються в процесі надання робіт (послуг);
- планування витрат підприємства на основі планування обсягів робіт (послуг) на рік встановлення тарифів тощо.

Формування статей експлуатаційних витрат здійснюється на основі даних первинного обліку згідно Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. В узагальненому вигляді експлуатаційні витрати розподіляються за способом віднесення на послуги: виробничі – прямі витрати, які безпосередньо задіяні при наданні послуг; загальновиробничі – непрямі виробничі витрати; адміністративні – непрямі витрати.

Збір вихідних даних щодо експлуатаційних витратах здійснюється з орієнтацією на групи бізнес–процесів, що реалізуються для забезпечення виробничої діяльності відповідно до повноважень покладених на УДЦР згідно статті 16 Закону України «Про радіочастотний ресурс України» та обумовлені техніко-технологічними, організаційними та фінансовими особливостями діяльності УДЦР.

Структура Класифікатора експлуатаційних витрат ґрунтується на принципах кодування КЕКВ, при формуванні кодів рядків яких застосовано наступний підхід:

- X – група витрат;
- XX – вид витрат за відповідною групою, з розподілом на: виробничі, загально виробничі, адміністративні;
- XXX – підвид витрат, обумовлений відповідним видом.

Перелік статей витрат обумовлюється видами діяльності. До кожного підвиду витрат надається розшифрування того, які саме витрати з діяльності можуть бути віднесені на рядок, з урахування визначених груп та видів бізнес–процесів виробничої, загально виробничої та адміністративної діяльності.

Дані по статтях Класифікатора експлуатаційних витрат є основою для розрахунку обсягів витрат в розрізі Класифікатора робіт (послуг) УДЦР.

В процесі розробки Класифікатора експлуатаційних витрат визначено наступні ознаки групування експлуатаційних витрат УДЦР:

За способом віднесення на роботи (послуги):

- виробничі – прямі витрати, які безпосередньо задіяні при наданні робіт (послуг);
- загальновиробничі – непрямі виробничі витрати;
- адміністративні – непрямі витрати.

За центрами відповідальності:

- Центр УДЦР – центральний апарат управління в м. Києві;
- Філії УДЦР – 25 регіональних філій УДЦР в обласних центрах України.

За місцем виникнення:

- витрати департаментів, секторів, центрів, відділів та груп Центру УДЦР;
- відділи та групи Філій УДЦР.

За відношенням до діючих норм:

- нормовані відповідно до діючого законодавства;
- нормовані відповідно до техніко–технологічних особливостей функціонування УДЦР;
- ненормовані;

За відношенням до звітнього періоду:

- витрати минулого періоду (ретроспектива 3 роки);
- витрати поточного періоду (рік у якому здійснюється розрахунок);
- планові витрати (рік встановлення, затвердження тарифів).

За типом кодування: відповідно до змісту та принципів кодування КЕКВ.

Таким чином, враховано принципи ведення роздільного обліку витрат згідно Класифікатора робіт (послуг) та Технологічних карт їх надання, існуючий перелік операційних витрат УДЦР, форму організації бухгалтерського обліку, інші нормативно–правові документи та рекомендації.

Таблиця 5

Приклад структури Класифікатор експлуатаційних витрат із застосуванням баз розподілу

Код рядка	Найменування статей експлуатаційних витрат	Бази розподілу витрат	
		Кількісні показники	Пропорції по персоналу
1000	<i>Фонд оплати праці</i>		
1100	Фонд оплати праці виробничого персоналу	+	
...
2000	<i>Матеріальні витрати</i>		
2100	Матеріальні витрати виробничого процесу	+	
2200	Матеріальні витрати загально–виробничого процесу	+ або пропорційно кількості одиниць обладнання та устаткування, яке одночасно використовується для загально–виробничого та адміністративного процесів	+ у разі неможливості застосування кількісних показників або для витрат, які здійснюються на організацію роботи персоналу
2300	Адміністративні матеріальні витрати	+ або пропорційно кількості одиниць обладнання та устаткування, яке одночасно використовується для загально–виробничого та адміністративного процесів	+ у разі неможливості застосування кількісних показників або для витрат, які здійснюються на організацію роботи персоналу
3000	<i>Витрати на оренду обладнання та технічну підтримку</i>		
3100	Витрати на оренду обладнання та технічну підтримку виробничого процесу	+	

Оскільки роздільного обліку в розрізі робіт (послуг) УДЦР до розробки Класифікатора експлуатаційних витрат не існувало, було додатково визначено та обґрунтовано застосування баз розподілу.

При застосуванні баз розподілу:

- за кількісними показниками;
- за чисельністю персоналу відповідно до структури персоналу з розподілом між загальноновиробничими та адміністративними витратами.

Приклад поєднання узагальненої структури Класифікатору експлуатаційних витрат та баз розподілу за видами робіт (послуг) УДЦР наведено у таблиці 5.

Застосування Класифікатора експлуатаційних витрат УДЦР в поєднанні з Класифікатором робіт (послуг) УДЦР отримала наступний вигляд (див. табл. 6):

Таблиця 6

Розрахунку експлуатаційних витрат в розрізі класів, груп та видів робіт (послуг) УДЦР

Код рядка	Найменування статей Класифікатора експлуатаційних витрат	Найменування статей Класифікатора робіт (послуг)					
		Клас робіт (послуг): Разові			Клас робіт (послуг): Моніторингові		
		Групи робіт (послуг) I, III, V	Види робіт (послуг)	Підвиди робіт (послуг)	Групи робіт (послуг) II, IV	Види робіт (послуг)	Підвиди робіт (послуг)
1000	Фонд оплати праці						
...						
5400	Інші платежі						

З метою практичної реалізації викладених теоретико-методологічних засад було розроблено розрахункову модель, яка реалізована за допомогою Microsoft Office Excel.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, в процесі досліджень:

- отримано комплексне науково-методологічне вирішення проблеми визначення планової собівартості робіт (послуг) УДЦР із застосуванням Класифікаторів робіт (послуг) та Класифікатора експлуатаційних витрат;
- розроблено розрахунково-аналітичний інструментарій здійснення розрахунків статей витрат УДЦР відповідно обґрунтованих принципів класифікацій, методів розподілу та групування витрат з урахування вимог до забезпечення державного нагляду за використанням радіочастотного ресурсу України.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Порядку регулювання тарифів на роботи (послуги) Державного підприємства «Український державний центр радіочастот» /Рішення НКРЗІ від 29.03.2012 р. № 169. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0588-12>
2. Тимошук В. Адміністративні послуги: Навчальний посібник. [Текст] / В. Тимошук. – Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні – DESPRO». – К.: ТОВ «Софія-А». – 2012. – 104 с.
3. Коліушко І., Тимошук В. Ефективна публічна адміністрація (довідник для міністрів) // Автори-упорядники: І. Коліушко, В. Тимошук. — К., 2006. — 32 с.
4. Про адміністративні послуги / Верховна Рада України. Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/page>

5. Про затвердження Методики визначення собівартості платних адміністративних послуг / Постанова КМУ від 27.01.2010 р. № 66. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/66-2010-%D0%BF>
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати" //Бухгалтерія. — 2001. — № 52/2.
7. Артус М. М. Формування механізму ціноутворення в умовах ринкової економіки: [моногр.]. – Тернопіль: Економічна думка. – 2008.
8. Колесніков О.В. Ціноутворення: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 144 с.
9. Омельченко В.В. Общая теория классификации. Ч.1.: Основы системологии познания действительности. [монограф.] / Омельченко В.В. — М.: ИПЦ «Маска». — 2008. — 436 с.
10. Омельченко В.В. Общая теория классификации. Ч. 2: Теоретико–множественные основания. [монограф.] / Омельченко В.В. — М.: Книжный дом «ЛИБРОКОМ». — 2010. — 296 с.
11. Стосовно впровадження Статистичного класифікатору видів економічної діяльності НАСЕ ред.2 та внесення змін до Регламенту Ради (ЄЕС) № 3037/90, а також до деяких Регламентів ЄС щодо певних областей статистики / Регламент Європейського парламенту та ради від 20.12.2006 р. № 1893/2006. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/p_stat_kl/kved.htm
12. Нова статистична класифікація продукції за видами діяльності (CPA) / Регламент Європейського парламенту та ради від 23.04.2008 р. № 451/2008. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrstat.org/uk/p_stat_kl/kved.htm
13. Парфенцева Н. Міжнародні статистичні класифікації в Україні: впровадження й використання. [навч. посіб.]. – К.: Основи. – 2000. – 351 с.
14. Матеріали Державної служби статистики / Державна служба статистики 03.03.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.org/uk/work/klass200n.htm>
15. Інструкція щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету / Наказ Міністерства фінансів України від 12.03.2012 № 333 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 21.06.2012 № 754). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0456-12#n16>

Мартынченко А. Теоретико-методологические подходы к разработке классификаторов для определения размеров тарифов на осуществление государственного надзора за использованием радиочастотного ресурса Украины. На основе анализа нормативно-правовой базы, международных и отечественных научно-методологических подходов к разработке классификаций, обоснованы принципы построения и разработаны Классификатор работ (услуг) и Классификатор эксплуатационных расходов для определения размеров себестоимости в тарифах на работы (услуги) по осуществлению государственного надзора за использованием радиочастотного ресурса Украины

Martynenko A. Theoretical and methodological approaches to the development of classifiers to determine the size of tariffs for the implementation of state supervision over the use of radio frequency resource of Ukraine. The legal framework, international and domestic scientific and methodological approaches to the development of classifications are analyzed. Principles of construction of proved and developed Qualifier works (services) and Qualifier operating costs. This allows to determine the cost in the fees for work (services) for the implementation of state supervision over the use of radio frequency resource of Ukraine